

Curriculum la decizia școlii. Programa școlară

Istoria, cultura și identitatea romilor

Valentin Negoii

1.1. Diversitate culturală.

Toți oamenii se nasc diferiți. Diversitatea înseamnă să fii diferit. În locul în care există minim două, trei persoane putem spune că avem culturi diferite, avem diversitate.

Diversitatea culturală are rolul de a crea o lume variată și de a ne îmbogății din punct de vedere cultural pentru că cu cât suntem mai diferiți cu atât avem posibilitatea să cunoaștem mai mult și să

vedem lumea care ne înconjoară și prin papucii celuilalt.

Să descoperim împreună.

Știi că există o zi în care se sărbătorește diversitatea culturală?

La 21 mai este marcată Ziua mondială pentru diversitate culturală, pentru dialog și dezvoltare, stabilită în 2002 la inițiativa Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO).

Exersăm și învățăm.

Unde unui nu-i putere și sarcina de lucru poate fi grea. Unde-s doi puterea crește și sarcina de lucru se ușurează. Când ajungem la 3-4 putem dăm drumul la treabă. E musai să vă împărțiți sarcinile în mod echitabil. Fiecare să contribuie după abilitățile sale. Un elev să aducă o coală de hârtie, un elev să aducă cariocile de desenat, un alt coleg își poate pune banca la dispoziție, însă obligatoriu toți să contribuiți cu idei.

Proiect derulat de

Dragule, acum că te-ai adunat într-un grup fă cu colegii tăi un *Brainstorming* (ține minte acest cuvânt, a cărui explicație o găsești la dicționar, pentru că o să îl tot întâlnești). Un secretar, ales de voi, trebuie să noteze rezultatele brainstormingului pe o coală de hârtie (de preferat cât mai mare), folosind markere de diferite culori.

Discută cu partenerii tăi de proiect și găsiți cele mai interesante idei pe care să le desenați în cel mai mișto mod posibil. Prin acest desen trebuie să celebrați diversitatea din jurul vostru.

2. Metoda turul galeriilor.

După ce terminați trebuie să așezați desenele în diferite locuri din clasă, accesibile elevilor și la anumite distanțe, așa cum ai văzut la muzeu. După expunerea proiectului vostru, fiecare grup examinează cu atenție desenele celorlalte grupe, grupele se rotesc de la un desen la altul, se discută și, eventual, se notează comentariile, neclaritățile, întrebările care vor fi adresate celorlalte grupe.

Este important să știm: Comentariile trebuie să înceapă mereu cu – mi-a plăcut la desenul vostru asta.....După care spui -mi-ar fi plăcut ca la desenul vostru să găsesc și asta. Acum că știi cum se face un comentariu, treci la treabă!

După turul galeriei, fiecare grup răspunde la întrebările celorlalți și clarifică unele aspecte solicitate de colegi, apoi își reexaminează propriile produse prin comparație cu celelalte. În acest mod, prin feed-back-ul oferit de colegi, are loc învățarea și consolidarea unor cunoștințe, se valorizează produsul activității în grup și se descoperă soluții alternative la aceeași problemă sau la același tip de sarcină.

Dicționar

Diversitate culturală – vizează diferențele culturale existente între oameni, precum și cele dintre grupuri diverse, ca identități multiple, tradiții obiceiuri, modul de abordare a educației și a societății din perspectiva interculturală.

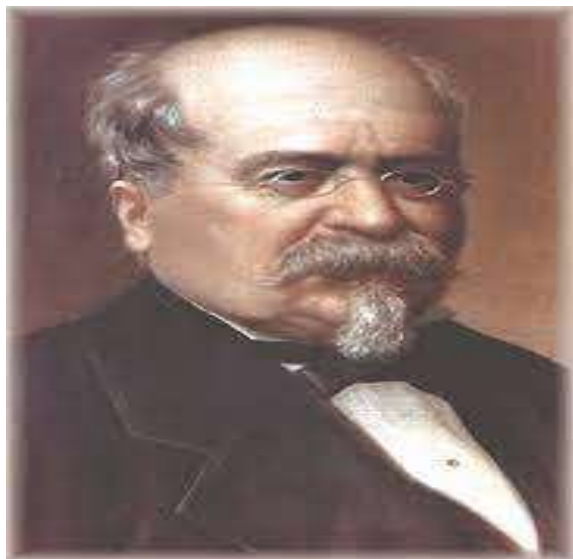
Brainstormingul - este o tehnică de creativitate în grup, menită să genereze un număr mare de idei, pentru soluționarea unei probleme.

Proiect derulat de

Feedback - atunci când ne expunem părerea despre un anumit lucru.

Lecția 1. De ce rom și nu țigan

Termenul țigan nu există în limba romani. Termenul de „țigan” este o poreclă de batjocură (etimologic termenul desemna în Imperiul Bizantin un grup de eretici și, în spațiul actual românesc, echivala în perioada medievală cu starea de robie) care a durat aproape 500 de ani.

Mihail Kogălniceanu (1817-1891)

Țigan, zingari, zigeuner, tsyganskiy, cigány, çingene – etimologia acestor cuvinte se află în cuvântul din greaca veche, Ἀθίγγανοι (Athinganoi sau Athingani), o sectă din creștinismul timpuriu, adeptă a Monarhianismului. Odată ajunși în Imperiul Bizantin, nefiind creștini majoritatea romilor au fost considerați membri ai acestor secte.

Proiect derulat de

Mihail Kogălniceanu spunea într-o lucrare de-a sa că „Iar Țigani ei singuri se numesc în limba lor Romnicel (fiul femeii) sau Rom (oameni). În Moldova, Alexandru cel bun le-a dat voie să

rătăcescă. În Valahia sunt cu mult mai mulți, urmașii lor au ajuns robi, cum sunt și azi, așa că cuvântul Țigan a ajuns totuna cu rob”.

Exersăm și învățăm

1. După cum ai citit termenul țigan reprezintă o poreclă dată romilor. Prezintă colegilor tăi ce poreclă ai, de unde ai luat-o și dacă îți place să ții se spună așa.

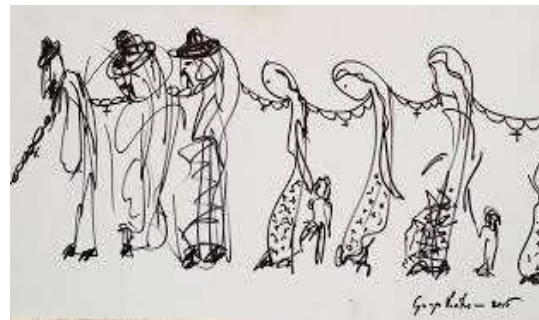
2. Găsește argumente pro și contra dacă e bine să numim pe cineva după porecla sa și nu după nume.

Dicționar:

– etimologie = Stabilire a originii unui cuvânt prin explicarea evoluției lui fonetice și semantice.

Cuvântul rom este
folosit încă din
secolul XIX.

Artist George Vasilescu

1.2. Minorități etnice în România.

Deși mulți te consideră mic eu sunt sigur că tu ai înțeles deja că trăiești într-o lume alături de oameni diferiți ceea ce face din această lume un loc fascinant.

Fiecare țară este formată din provincii istorice sau regiuni, toate țările au locuitori și din alte etnii. Și România este o țară multietnică pentru că alături de români trăiesc maghiari, germani, romi, sârbi, croați, ucraineni, turci, tătari etc.

Conform ultimelor numărători oficiale, România avea în 2011 o populație de 20 121 641 de locuitori. Principalul grup etnic îl formează românii. Conform recensământului din anul 2011, ei reprezintă 88,9% din numărul al populației. După români urmează, comunitatea etnică a maghiarilor, care reprezintă până la 6,1% din întreaga populație din România și cea a romilor 3 %. Atenție, clasamentul

Proiect derulat de

nostru se referă strict la numărul de locuitori și nu la importanța lor pentru că

toate minoritățile sunt la fel de importante.

O imagine care ilustrează diversitatea etnică din zona Cernăuțiului, la începutul secolului XX: soldați dintr-un regiment austriac ce își avea sediul în capitala Bucovinei, îmbrăcați în costumele lor naționale: huțul, maghiar, rom, lipovean, evreu, polonez, german, român și rutean. (https://www.researchgate.net/figure/O-imagine-care-ilustreaza-diversitatea-etnica-din-zona-Cernautiului-la-inceputul_fig1_337335024)

Exersăm și învățăm.

I. 1. Individual sau pe grupe, alcătuiți un calendar al sărbătorilor locale și naționale pe care le celebrați la voi în comunitate.

Scrieți data desfășurării evenimentului și activitățile prilejuite de această sărbătoare.

2. Realizați un afiș sau eveniment pe facebook care promovează o tradiție locală sau națională.

II. Citește cu atenție textul de mai jos, apoi rezolvă cerințele.

Minoritățile s-au așezat în spațiul românesc din cele mai vechi timpuri și au format comunități care și-au păstrat tradițiile și obiceiurile proprii, limba sau religia. Membrii lor au aceleași drepturi cu ale românilor și, astăzi, sunt cetățeni ai României. Fiecare grup etnic este diferit, dar trăiește în armonie multiculturală cu ceilalți. Prin contribuția lor la viața culturală, științifică și economică a țării, prin spiritul de conviețuire și acceptare reciprocă pe care îl

generează, comunitățile minorităților reprezintă o bogăție pentru civilizația românească în ansamblul ei. (Maria Mariana Gheorghe, Istorie, Manual pentru clasa a IV- a)

1. Când s-au așezat minoritățile în spațiul românesc?
2. Care sunt drepturile minorităților din România?
3. Cum au contribuit minoritățile etnice la spațiul cultural românesc.

artantik

Pe grupe de câte patru elevi realizați un poster/afiș despre o minoritate care trăiește pe teritoriul României de azi. Căutați informații despre istoria minorităților (evenimente istorice, port tradițional, mâncăruri tradiționale, personalități reprezentative etc. tot ceea ce considerați că descrie cel mai bine minoritatea etnică aleasă de voi) și alegeți una dintre ele pe care să o prezentați în fața colegilor. Succes!

Dicționar.

Etnie – totalitatea oamenilor care vorbesc aceeași limbă și care au o cultură comună.

Minoritate – partea mai puțin numeroasă a unei colectivități.

Minoritate națională - grup de oameni de aceeași limbă și etnie, care se deosebesc de cele ale majorității locuitorilor unui stat.

Proiect derulat de

Unitatea 2. Trecutul romilor. Adevăruri și mituri.

Există multe povești, unele de-a dreptul fantastice, care istorisesc lucruri șocante despre romi, totuși, ca în orice poveste, avem datoria să detașăm partea mitologică de partea istorică.

Pentru a cunoaște adevărata origine a romilor a fost nevoie să treacă mai multe zeci de decenii, până în momentul în care un tânăr maghiar student la Teologie în Olanda, pe nume Wáli István, a reușit să-și dea seama că limba vorbită de colegii săi veniți de prin părțile Indiei, seamănă izbitor de mult cu

limba vorbită de romi din țara sa natală. Așa s-a aflat că romii provin de fapt din India și nu din Egipt cum se credea până atunci.

Până să se știe adevărul oamenii au iscodit despre romi multe. O ipoteză a originii romilor este de natură biblică, astfel aceștia ar fi fost unul dintre triburile Israelului care după robia babilonienă nu au revenit în Țara Sfântă. Alte povești, care acum sunt considerate fantastice, susțineau că romii se trăgeau din Ham, legendarul fiu al lui Noe, care a răs de tatăl său.

Exersăm și învățăm.

Cea mai cunoscută poveste despre originea romilor a fost cea spusă de coșnițarul din Bulgaria, Ali Ceașev, în care se relatează că Romii /.../ ”aveau un împărat mare, un Rom. El era prințul nostru. Era padișahul Nostru. Romii locuiau pe-atunci cu toții laolaltă într-o țară, într-un vilaiet bun. Numele acestui vilaiet era Sindh... aceasta era o țară curată (frumoasă). Găseai acolo multă fericire și multă bucurie. Toți o duceau bine. Numele împăratului nostru era Maramengro Dev. El mai avea doi frați. Numele lor erau Romano și Singan. Toate bune și frumoase, dar se întâmplă un mare război. Musulmanii l-au făcut. Soldații au distrus țara romilor. Au pârlit pământul. Toți Romii au fugit din țara lor... Cei trei frați și-au purtat oamenii pe drumuri îndepărtate. Unii au mers în Arabia, unii în Armenia și alții în Bizanț’ (sursă.....)

Răspunde la următoarele întrebări:

1. De cine erau conduși romii?
2. Cum se numea conducătorul romilor? Dar frații lui?
3. De ce au fugit romii din țara lor?
4. Unde au fugit romii din țara lor?
5. Imaginează-ți ești liderul grupului de romi care a plecat spre Bizaț. Cum îl convingi pe împăratul roman să te primească în cetate pe tine și pe grupul tău?

Proiect derulat de

Dicționar

Mit - Povestire fabuloasă cu caracter sacru care cuprinde credințele unui popor despre originea Universului și a fenomenelor naturii, despre zei și eroi legendari.

Istorisire – povestire.

Ipoteză – O presupunere enunțată care se bazează pe unele fapte cunoscute.

Lecția 2. Migrația romilor. Istorie și legendă.

Ascendența indiană a romilor este în zilele noastre incontestabilă. Analiza limbii romani și compararea acesteia cu alte limbi relevă un fapt, Romii au imigrat mai întâi din India în Persia și Armenia ca

să ajungă în cele din urmă în Imperiul Bizantin și de aici în restul Europei. Mai multe istorii persane relevă migrarea romilor din India către Persia.

Proiect derulat de

„Într-o seară, întorcându-se de la vânătoare, a trecut pe lângă un grup de oameni care stăteau pe iarbă și beau, privind apusul de soare. Le-a reproșat că nu au muzică, pentru că uzica încântă spiritul. Ei i-au răspuns: O, tu, rege, am căutat un muzicant pentru 100 de drahme, dar nu au găsit nici unul. Atunci Bahram a spus: vom găsi unul!. Și a poruncit unui scrib să-i scrie lui Shankalat Indianul și să-i ceară să-i trimită 4000 dintre cei mai buni muzicanți și cântăreți la curtea sa. După ce Shankalat a făcut acest lucru, Bahram i-a răspândit pe muzicanți în tot regatul, poruncind oamenilor să-i angajeze și să se distreze, ascultându-le muzica, și să le plătească ce li se cuvine. Și, din descendenții lor au apărut întunecații Luri, care sunt maieștrii în cântul la flaut și liră. (manual de istoria romilor.....)

Exersăm și învățăm.

1. Descoperiți în careu noțiunile-cheie ale lecției *Migrația romilor. Istorie și legendă* și realizați enunțuri scurte cu acestea.

W	R	O	M	I	Q	T	A
I	O	S	I	C	B	N	D
S	I	R	G	Z	B	M	E
T	P	E	R	S	I	A	V
O	U	G	A	X	C	F	A
R	Y	E	T	V	S	V	R
I	T	D	I	N	D	I	A
E	R	W	E	S	V	S	Q

2. Numește principalele genuri de muzică pe care tu le cunoști. Pe care o îndrăgești cel mai mult?

3. În grupuri de câte patru elevi argumentați în minin 70 de cuvinte dacă muzica este necesară oamenilor?

4. Descrie cu ajutorul hărții drumul pe care l-au parcurs romii până au ajuns în Europa.

Proiect derulat de

Dicționar.

Lecția 3. Atestarea romilor în Europa.

Din Asia Mică romii au ajuns în Tracia probabil pe la începutul secolului al XIV – lea când, spun unii cercetători începe istoria romilor în Europa. Din Tracia romii s-au răspândit peste tot. O parte au

plecat spre Grecia unde s-au stabilit în special în Pelopones și în insulele învecinate. În restul statelor din Europa romii au ajuns la sfârșitul secolului al XIV.

LUCRU CU HARTA

Sursă: Consiliul Europei, Romii/Istorie.

Exersăm și învățăm.

1. Priviți harta de mai sus și spuneți care a fost primul stat european în care ajuns romii?

Proiect derulat de

2. Dar ultimul stat din Europa în care au ajuns romii care este?

3. Singur sau împreună cu colegii tăi desenează o axă cronologică cu ajutorul hărții a venirii romilor în Europa.

De reținut.

Deși gurile rele spun că romii au o prezență recentă în Europa ei au ajuns pe bătrânul continent de mai bine de șase secole.

II. Unii autori apreciază că una dintre cele mai vechi surse menționându-i pe romi în Europa ar fi *Cronica lui Dalimil*. Redactat în cehă, acest document datează din aproximativ 1310 și-i menționează pe „soldații tătari”. Ca și în multe alte cazuri, o parte a specialiștilor contestă această interpretare.

(Consiliul Europei, Romii/Istorie.

Răspundeți la întrebări plecând de la textul dat.

1. Care este unde din cele mai vechi surse care îi menționează pe romi în Europa?

2. În ce limbă este documentul scris?

3. Toți specialiștii sunt de acord cu acest document?

4. În grupuri de câte patru elevi, redactați un document medieval despre sosirea romilor în Europa.

Dacă vrei să-i dai originalitate proiectului fă foaia pe care lucrezi să arate ca un adevărat pergament. Dacă nu știi tu, întreabă pe cineva care știe.

Dicționar.

Proiect derulat de

Lecția 4. Când au pășit romii în România?

Unii dintre istorici au pus venirea romilor în Țările Române pe seama primei invazii a mongolilor pe teritoriul actualei Românie, adică între 1241-1242. Primul istoric care a emis această ipoteză a fost Nicolae Iorga. Dar oare să fi stat lucrurile astfel?

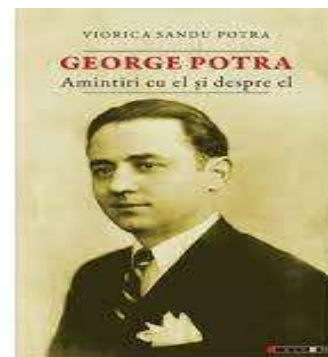
„Contactul tătăresc cu ai noștri se învederează și prin aceea că mongolii aducând cu dânșii, ca potcovari și lăutari, pe țigani, numele lor însuși e în

O altă ipoteză de această dată emisă de George Potra afirmă că *„Nu este exclus ca Alexandru Nicolae Basarab Voevod (1352-1364) când a dat ajutor regelui unghuresc în 1345, înainte de a fi domn, pentru a respinge pe tătari, dincolo de Nistru și când a câștigat Sudul Basarabiei de astăzi, numit pe atunci „părțile*

legătură cu al oii țigăi, neagră, cu părul creț”

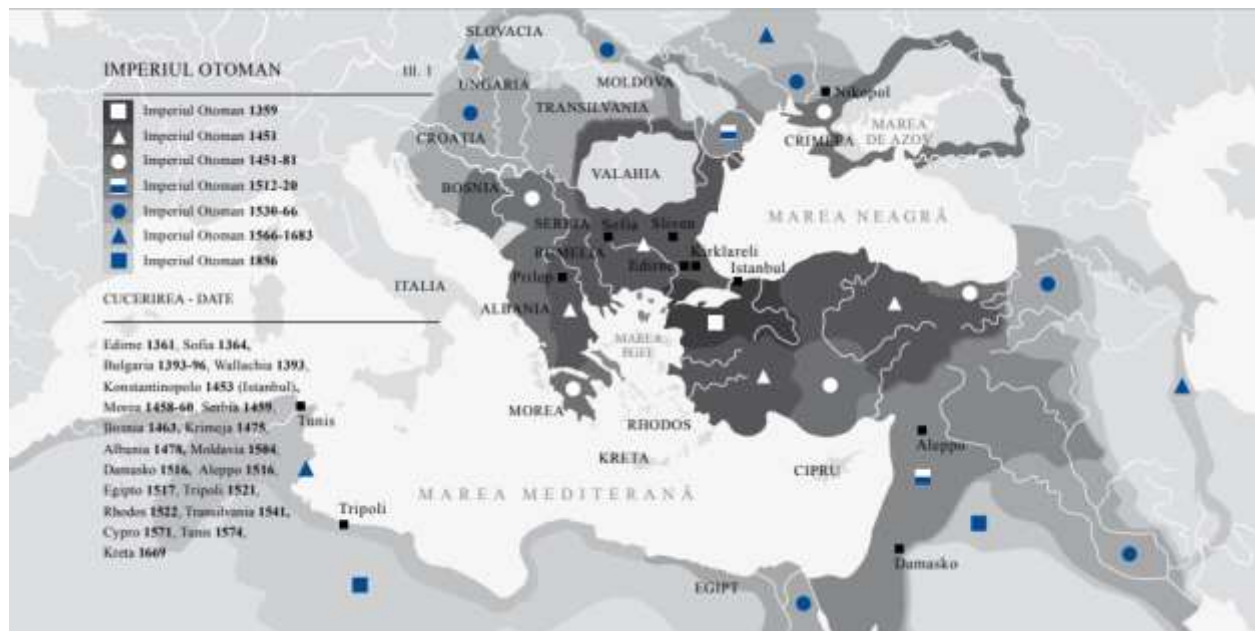
tătărăști” să fi luat și un număr mare de prizonieri tătari și romi.”

De reținut.

Indiferent de ce teorie este corectă ceea ce este sigur este că romii au ajuns în spațiul românesc la scurt timp după formarea acestora.

Exersăm și învățăm.

Răspunde la următoarele întrebări.

1. Care sunt cele trei state medievale românești?
2. Care sunt mările pe care le întâlnești pe hartă?
3. Conform lui Nicolae Iorga când au ajuns romii în spațiul românesc medieval?
4. Când afirmă George Potra că au ajuns romii în spațiul românesc medieval?

5. Cu ajutorul internetului caută când au fost întemeiate Moldova și Țara Românească după care calculează câți ani sunt între momentul întemeierii celor două principate și momentul sosirii romilor.

Materiale video: <https://www.youtube.com/watch?v=mrwDaXsjkSg>

Dicționar:

Proiect derulat de

Lecția 5. Așezarea romilor în spațiul geografic românesc.

În mod irefutabil, Romii au făcut parte din simbioza spațiului carpato-danubiano-pontic, prezența lor în Țările Române fiind atestată la scurt timp după întemeierea acestora.

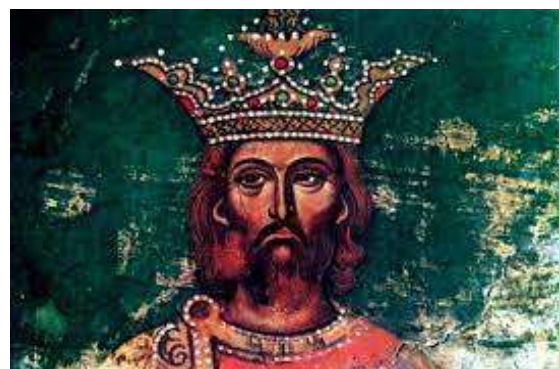
Prima atestare documentară a romilor în Țara Românească datează încă din anul 1385, când domnitorul Dan I dăruiește mănăstirii Tismana 40 de sălașe de ațigani care au aparținut manastirii Vodita după ce fusese donate acesteia de către Vladislav I în anii 1370-1371.

În Moldova, romii sunt amintiți *indirect* pentru prima dată în anul 1414 când domnitorul Moldovean Alexandru cel Bun a dăruit la 2 august boierului Toader Pitic și fratelui său trei sate printre care și satul Țigănești. Prima atestare *directă* a romilor în Moldova datează din 8 iulie 1428 când același domnitor moldovean a donat mănăstirii Bistrița 31 de sălașe de țigani.

(Alexandru cel Bun - 1400-1432)

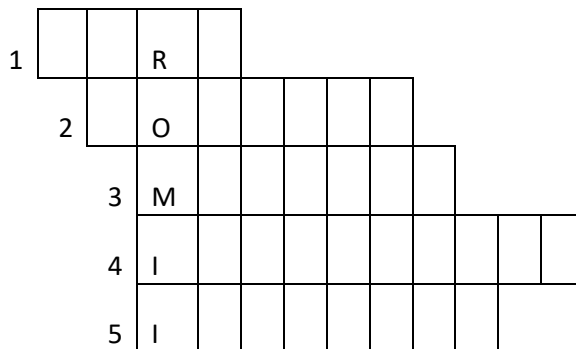
În Transilvania, lucrurile nu sunt la fel de clare deoarece romii apar menționați pentru prima dată în această zonă într-un document nedatat și care i-a aparținut lui Mircea cel Bătrân în care *întărea* lui Costea din Țara Făgărașului, 17 țigani de cort, printre multe altele.

(Mircea cel Bătrân 1386-1418)

Exersăm și învățăm.

Întrebările din acest rebus sunt din lecțiile: **Când au pășit romii în România și Așezarea romilor în spațiul geografic românesc.**

1. Prima atestare documentară a romilor din 1385 a avut loc înRomânească?
2. Conform lui Nicolae Iorga romii au ajuns în spațiul românesc cu ajutorul?
3. Romii au fost atestați în această țară medievală în 1414?
4. Un lucru care nu poate fi combătut sau respins?
5. Romii au fost atestați în Moldova în anul 1414 în mod?

II. Acum că ați rezolvat acest rebus grupează-te cu încă 3 colegi, formează o echipă și creează unul nou pentru colegii tăi din altă grupă.

Material Video: <https://www.youtube.com/watch?v=j1SWio6pyVM>

Dicționar:

Irefutabil - Care nu poate fi combătut sau respins.

Proiect derulat de

Lecția 6. Rumânia și robia.

Inițial toți locuitorii din Valahia erau la fel până când s-au format clasele sociale și oamenii au fost împărțiți în domni, boieri, orașeni, țărani și robi.

În fiecare dintre cele trei țări românești medievale, existau țăranii dependenți și aveau o denumire diferită. În Țara Românească se numeau rumâni, în Moldova se numeau vecini iar în Transilvania iobagi.

Constantin C. Giurescu spunea despre rumâniei următoarele: *„Rumânul ascultă de stăpân- domn, boier sau mănăstire – pe moșia căruia trăiește; el este obligat să lucreze la ce-l va pune – aceasta e obligația de căpetenie – să-i dea apoi dijmă din produsele câmpului și să-i plătească dări pentru vitele pe care le crește. Eliberarea din rumânie nu se poate face fără consimțământul stăpânului său*

Constantin C. Giurescu 1901-1977

Conform lui Viorel Achim *între oamenii care nu erau liberi ei se aflau pe treapta cea mai de jos a societății. Ceea ce le definea condiția socială era, nu lipsa libertății personale ci faptul că ei nu aveau personalitate juridică. Robul era întru totul proprietatea stăpânului său, figura între bunurile mișcătoare ale acestuia. Stăpânul putea dispune de robul său după bunul plac.*

Îl pune la muncă, îl putea vinde sau schimba pe un alt bun, îl folosea la plata unei datorii, îl lăsa moștenire. Bunurile

robului (acestea constau mai ales în vite) se aflau la discreția stăpânului. Stăpânii abuzau permanent de drepturile lor, încât robii puteau fi oricând pedepsiți cu bătaia

sau închisoarea, fără ca autoritățile de stat să intervină. Stăpânul nu avea însă dreptul de viață și de moarte asupra robului.

Învățăm și exersăm.

1. Realizați o axă cu clasele sociale de mai jos, de la cel mai sus la cel mai jos.

A. Boieri

B. Romi

C. Țărani

D. Domn

2. Desenați în caiet schema de mai jos și completați asemănările dintre rumânie și robie.

Dicționar.

Lecția 7. Categoriile de robi

Statutul juridic al romilor în țările române a fost acela de robi . Robia se împărțea în funcție de stăpân, astfel aveam robi domnești, robi mănăstirești și robi particulari sau boierești. Robii domnești de regulă proveneau din dani, cumpărări, prăzi de război , dar și din toți cei care se aflau în țară fără stăpân .

Un alt mod de clasificare al romilor a fost în funcție de meseriile pe care le practica. Amintim pe romii fierari, căldărari, aurari, ursari, rudari, lăieși, lingurari, lăutari, ciocănași, lăcătuși, potcovari, călăi.

„Nu e nimic surprinzător că țiganii au fost buni de orice lucru, dela culegerea

Proiect derulat de

pulberii de aur până la țara bulgarilor desare”.

Robii mănăstirești o formau romii care lucrau pentru mănăstire. De regulă proveneau din donații făcute de domn, dar mănăstirea mai intra în posesia robilor și prin daniile particulare, prin vânzări sau schimburi. Robii boierești proveneau, de regulă, din daniile domnești, zestre, cumpărări sau schimburi.

Știai că până în Moldova până în 1766 copii romi puteau fi vânduți separate de părinții lor.

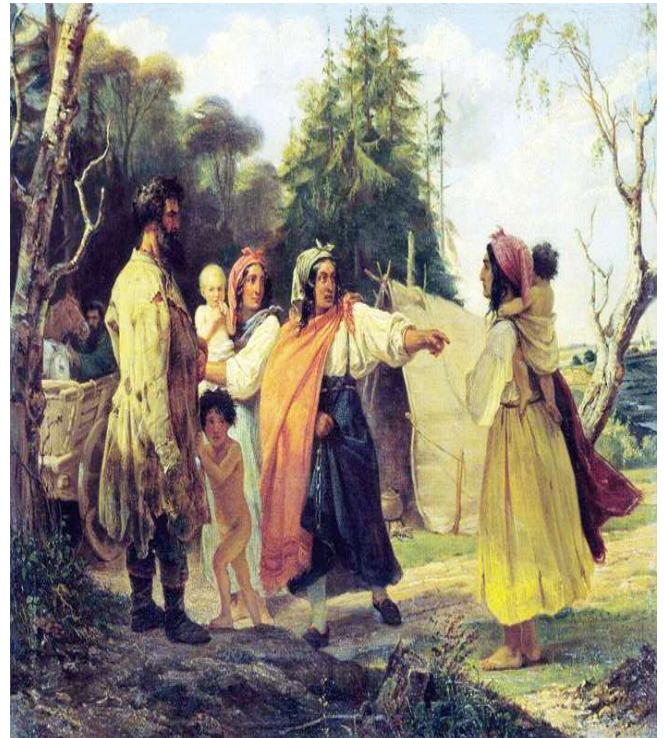
Exersăm și învățăm.

O categorie aparte de robi domnești o formau în Moldova „robii doamnei”. Aceștia erau romii care se aflau în stăpânirea exclusivă a soției domnului. Sunt atestați prima dată în 1429, când Alexandru cel Bun a dăruit soției sale, cneaghina Marena, între altele, și un număr de robi romi. Doamna putea dispune de ei, în sensul că putea să-i doneze sau să-i

vândă. Acești robi aveau o organizare proprie, chiar dacă uneori erau înglobați în cete de romi domnești.

Viorel Achim, Țigani în istoria României.

1. Cui aparțineau *robii doamnei*?
2. Când au fost atestați pentru prima dată și în timpul cărui domn?
3. Ce putere avea domna asupra robilor săi?
4. Care sunt categoriile de romi pe care le-ai învățat azi?
5. Imaginează-ți că ești rob și domnul care este stăpânul tău dorește să te vândă și să te separe de familia ta. Convingel verbal sau printr-o scrisoare că tu încă îi ești un rob valoros și nu are de ce să te vândă.

Dicționar:

Lecția. Statutul politic al romilor în principatele române.

Deși primele atestări documentare îi prezintă ca fiind robi, multă vreme

sclavia romilor a funcționat pe principiul obiceiului pământului sau legea țării.

Proiect derulat de

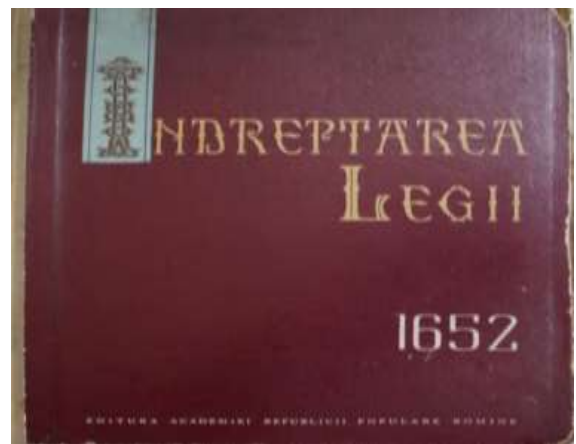
În Moldova în anul 1646, *Cartea românească de învățătură* stabilea pentru întâia oară drepturile și obligațiile robilor.

Astfel robul care era cumpărat, donat sau schimbat avea datoria să-și ajute stăpânul; în cazul în care nu se supunea, țiganul trebuia să suporte consecințele. Proprietarul trebuia să aplice pedeapsa cu „măsură” cu un toiag sau cu un bici. În

cazul în care stăpânul folosea arme goale și robului îi era pusă viața în pericol și era la un pas să i se curme viața, putea să se apere având posibilitatea chiar să-și ucidă stăpânul fără a fi în pericol să suporte vreo pedeapsă.

Pentru Țara Românească statutul de rob al romilor este prescrisă în

„Îndreptarea Legii” care reia și dezvoltă hotărârile Cărții românești de învățătură și le completează cu hotărârile diferitelor soboare bisericești din epocă.

Romii puteau fi
vânduți sau
schimbați după
voința stăpânului

Exersăm și învățăm.

În sfera civilă pravila stabilește obligațiile pe care le are robul față de stăpânul său dar și drepturile pe care le are stăpânul asupra robului său:

- robul este obligat să-l ajute pe stăpân
- stăpânul are autoritatea să aprobe încheierea căsătoriei sau a relațiilor intime dintre robi. În cazul în care robul dorește să se căsătorească cu o robă care aparține unui alt stăpân, proprietarii trebuie să-și dea acordul. Căsătoria robului fără consimțământul stăpânului reprezintă o infracțiune
- robul nu are voie să depună mărturie
- stăpânul are posibilitatea să-l slobozească pe rob și astfel robul nu are voie să depună mărturie în instanță față de stăpân, căsătoria slobodului cu văduva stăpânului este interzisă.

(Îndreptarea Legii 1652)

1. Întocmește două coloane în care să așezi drepturile robilor într-o coloană și drepturile stăpânului în cealaltă coloană.

2. Ești rob sau roabă și te-ai îndrăgostit de o roabă care aparține altui stăpân. Duminică după slujba de la biserică îți faci curaj și îl rogi pe stăpânul tău să-și dea acordul. Astfel întocmești un discurs care să-l convingă că este în câștigul său să te lase să te căsătorești.

Sursă: <https://www.europeana.eu/ro>

Proiect derulat de

Lecția 9. Locul romilor în economia țărilor române.

Romii meșteșugari erau prezenți și în orașe. Unii trăiau la curtea stăpânului sau în proprietatea mănăstirilor, alții, chiar robi fiind, aveau aici o gospodărie proprie și își câștigau existența practicând un anumit meșteșug.

Sursă: <https://www.libertatea.ro/>

În orașele muntene și moldovene a existat o anumită diviziune a muncii între romi și meșteșugarii români sau de altă origine organizați în bresle.

În viața orașelor transilvănene romii aveau un rol bine precizat.

Sursă: <https://www.europeana.eu/>

Din registrele fiscale ale Brașovului din sec. al XVI-lea, de exemplu, aflăm că romii erau obligați la anumite servicii față de oraș, ca reparare a porților orașului și a podurilor, fabricarea de arme, inclusiv tunuri, îngrijirea străzilor, măturarea pieței, curățirea canalelor și a latrinelor. Ei dădeau orașului gropari, hingheri, călăi.

La Sibiu romii erau așezați la marginea orașului executau diferite lucrări și servicii comandate de oraș și duceau scrisori la destinație.

În 1810 domnul Țării Românești a obținut 700.000 de taleri de pe urma robilor săi.

Exersăm și învățăm

Un grup aparte de romi îl formau aurarii. Ei se îndeletniceau cu culesul aurului din nisipurile unor râuri bogate în aluviuni și diluviuni aulifere, de unde numele de spălători de aur ce se dădea acestor romi în Transilvania. În Moldova și Țara Românească ei erau numiți aurari și rudari.

Conform unor date din 1813, în acel an s-au cules din râurile Transilvaniei 8-10 măji de aur iar în 1837, 7-8 măji de aur. În 1781 în principatul Transilvaniei au fost înregistrate 1291 de familii de romi spălători de aur.

Viorel Achim – Țigani în istoria României.

Sursă: <https://www.telework.ro/ro/rudari-si-tigani/>

sursă: <https://ro.wikipedia.org/wiki/B%C4%83ie%C8%99i>

1. Cu ce se ocupau aurarii?
2. De unde culegeau aurul aurarii?
3. Cum mai erau numiți aurarii?
4. Cu ajutorul unei hărți localizați râurile din Transilvania de unde romii au cules aurul.
5. Câte kg de aur strângeau aurarii romi dacă o majă este =56 kg aur?
6. Identifică acasă obiectele vechi care au fost confecționate de rudari și fă un album în acest sens pe care să îl prezinți colegilor de clasă. Dacă tu nu ai obiecte vechi din lemn, sigur au bunica sau bunicul.

Proiect derulat de

Surse video: https://www.youtube.com/watch?v=B13DFH_rA - rudarii -

<https://www.youtube.com/watch?v=wcehpOgP7VU> - Cum se face o lingură de lemn

Vânzarea și donația robilor în Țările Române.

Vânzarea-cumpărarea sau donarea robilor a reprezentat o realitate istorică. Tranzacționarea cu robi se înfăptuiau de obicei domnii, boierii și mănăstirile. Aceștia aveau nevoie de mână de lucru pentru munca câmpului sau realizarea unor munci casnice.

Sursă: <https://ikultura.ro>

Actele pentru vânzare și cumpărare se făceau ca și pentru vânzarea oricărui alt bun. La realizarea actului de vânzare sau donare trebuia să existe martori. Actul devenea oficial după confirmarea domnească. Prețul robilor varia în funcție

de meseria pe care o practicau, vârsta sau sex. În general, robii au jucat un rol destul de important în economia principatelor române pentru că majoritatea voievozilor, boierilor sau mănăstirilor, erau lucrate de robi.

Știi că Ștefan cel Mare a luat ca pradă de război 17.000 de robi din Țara Românească?

Proiect derulat de

Sursă: <https://ikultura.ro>

Cu privire la „datul de pomană” al robilor romi către persoane particulare sau către mănăstiri acestea erau făcute pentru „ertarea păcatelor” sau pentru „pomenirea celui adormit”

Știi că un meșteșugar rom are nevoie de minim 2000 de bătăi de ciocan ca să facă un ibric de alamă?

Exersăm și învățăm.

I. Se împarte clasa în grupe de elevi. Fiecare grupă va realiza câte un afiș manifest împotriva vânzării sclavilor. Trebuie să țin-e-ți cont că o mică parte din populație știau să scrie și să citească.

2. Alături de afiș scrie un memoriu către mitropolitul bisericii ungrovlahiei

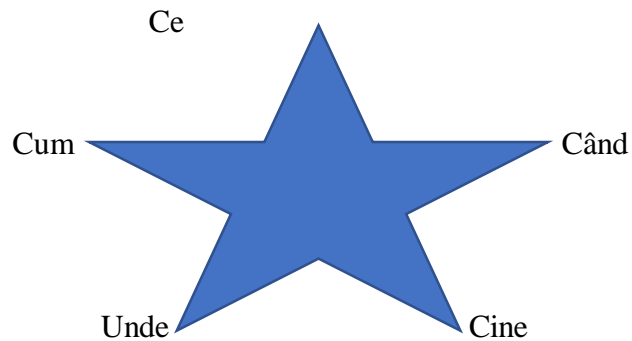
Nicolae Rusailă prin care să argumentezi că primirea donațiilor în robi romi de către mănăstiri nu este creștinesc.

Formulează întrebări după modelul metodei explozia stelară:

Ce a reprezentat vânzarea romilor în spațiul românesc?

R. O realitate istorică.

Dicționar:

Lecția: Căsătoria

Căsătoria în perioada medievală și modernă că să fie valabilă avea nevoie în primul rând de acordul bisericii. Acest lucru nu era nu se aplica și robilor. Ei se puteau căsătorii numai cu consimțământul stăpânului.

Sursă: https://koaha.org/wiki/Storia_dei_popoli_roman%C3%AD

Proiect derulat de

Conform textelor de lege doi robi se puteau căsători, cu acordul stăpânului dacă ambii aparțin aceluși stăpân. Lucrurile se complicau în momentul în care robii aveau stăpâni diferiți și voiau să se căsătorească aveau nevoie de acordul ambilor stăpâni.

De cele mai multe ori între cei doi proprietari se încheia un acord înaintea căsătoriei iar fie unul dintre ei îl cumpăra pe robul celălalt și se dădea l-a schimb un rob de valoare echivalentă în schimb.

Legea românească de la 1652 prevedea următoarele:

- stăpânul are autoritatea să aprobe încheierea căsătoriei sau a relațiilor intime dintre robi. În cazul în care robul dorește să se căsătorească cu o robă care aparține unui alt stăpân, proprietarii trebuie să-și dea acordul.
- Căsătoria robului fără consimțământul stăpânului reprezintă o infracțiune.
- Stăpânul are posibilitatea să-l slobozească pe rob și astfel robul nu are voie să depună mărturie în instanță față de stăpân, căsătoria slobodului cu văduva stăpânului este interzisă.

Sursă: <https://ikultura.ro/>

Proiect derulat de

Exersăm și învățăm.

Citește cu atenție lecția și răspunde la următoarele întrebări.

- 1. De ce aveau nevoie robii în perioada medievală și modernă ca să se căsătorească?**
- 2. Ce prevedeau textele de lege cu privire la căsătoria robilor?**
- 3. Ce se întâmpla în momentul în care robii aveau proprietari diferiți?**
- 4. Ce prevedea legea de la 1642 despre căsătoria robilor?**

I. Pe echipe de câte trei sau patru argumentați-vă răspunsurile la următoarele întrebări.

1. De ce nu se puteau căsătorii robii fără voia stăpânului?
2. Este corect ca stăpânul să aprobe căsătoria robilor? Dacă da, de ce? Dacă nu, de ce?

Proiect derulat de

Lecția. Căsătoriile mixte dintre robi și români.

Căsătoriile mixte dintre sclavii romi și români, atât în Moldova cât și în Țara Românească au fost o realitate istorică.

Th. Aman – După culesul viei

În Muntenia din anul 1714 biserica a interzis căsătoria dintre un rob și un om liber pentru faptul că omul liber cădea în robie în urma căsătorie împreună cu copiii acestora.

Constantin Vodă Mavrocordat în anul 1743 a modificat practica de până atunci potrivit căreia românul devenea rob dacă se căsătorea cu o rob rom. Acesta

a edictat faptul că fiecare dintre soți își păstrează starea socială pe care a avut-o la momentul contractării căsătoriei, adică dacă ai fost sclav rămâneai sclav, dacă erau liber rămâneai liber. Copii rezultați din căsătorie erau oameni liberi.

Constantin Mavrocordat 1711-1769

Prin Regulamentul Organic din 1831-1832, această practică prin care erau permise căsătoriile mixte a fost înlocuită către sfârșitul secolului al XVIII-lea, iar mariajele existente au fost desfăcute.

După ieșirea romilor din sclavie în anul 1856, căsătoriile mixte nu au mai fost o problemă!

Știai că robii romi ai domnului erau nevoiți să plătească o taxă anuală pentru a-și exercita meseria. De exemplu în 1833 toți aurarii plateau 50 de lei pe an.

Învățăm și exersăm.

Realizați un calendar al evenimentelor din ultimele două lecții, copiind tabelul pe caiet și completați spațiile libere respectând cerințele.

Când	Cine	Ce?
1714	Legea românească.	
		Ieșirea romilor din sclavie
	Regulamentul organiz.	

II. Realizați un proiect în care să discutați cu părinții și bunicii voștri despre nunta pe care au avut-o. Proiectul se poate realiza sub forma unui afiș, ppt.,

interviu audio sau chiar video. Dacă ai posibilitatea compar cele două nunți.

<https://cersipamanromanesc.wordpress.com>

Proiect derulat de

Lecția. Răzvan Ștefan

Există surse care afirmă că a fost rom după tată, alții afirmă că a fost rom după mamă. Oare cine să aibă dreptate? La toate aceste enigme vom răspune la un nou episod de romstoria.

Conform lui Alexandru Xenopol, Ștefan Răzvan se trăgea din tată rom și mamă moldoveancă, a fost pus pe tronul Moldovei de către Sigismund Bathori să devină loțiitor al principelui Transilvălean, așa cum a fost și voievodul valah Mihai Viteazu prin semnarea tratatului de la Alba Iulia din 20 mai 1595.

Se spune că Ștefan Răzvan fusese născut din un tată Țigan și o mamă. Moldovancă. El intrase de tânăr în armata polonă și deosebisdu-se printr-o vitejie neobișnuită în războiul cu Muscalii fu ridicat din simplu soldat la cele mai înalte trepte ostășești, de craiul Poloniei,

Ștefan Bathori. În urmă întorcându-se în Moldova, intră în slujba lui Aron Vodă, care-i dăte rangul de agă și-l trimise în maiu 1593 sol la Sigismund Batori. Apoi Răzvan primi comanda gardei de Unguri a lui Aron. El trase de la sine dragostea acestor oșteni și isbuti cu ajutorul lui Batori, a răsturna pe domul său, și a se urca astfel în locu-i pe tron de care se făcuse de altfel vretnic prin vitejia sa”

Deși domnia lui Răzvan nu durează decât câteva luni, a rămas în istorie ca un voievod foarte curajos care a luptat alături de Mihai Viteazu în lupta s-a contra

otomanilor ce a dus într-un final la unirea Moldovei, Transilvaniei cu Țara Românească dar și ca unul dintre pușinii

domni ai principatelor române care și-a bătut monedă proprie

Exersăm și învățăm.

Știi că Mihai Viteazu a realizat prima unire a celor trei principate românești, Țara Românească, Moldova, Transilvania.

I. Citiți cu atenție textul și răspundeți la întrebări.

„Răzvan Vodă – care cu toate că să văzuse mai slab mult cu numărul și cu valoarea oștilor de dușman, nu numai că nu se ferise de bătaie, dar o căutase cu bărbăție – se afla atunci lângă infanteria: el se credea apărât de cavalerie, când aceasta, deodată părăsi tunurile, o iau la fugă. Răzvan părăsit de oștire, rămânând numai cu pușinii ai săi, luptă multă vreme, însă cu ce (mai)mare curaj ce putu: doi cai fură uciși sub dânsul, el sări pe un al treilea cu multă sprintenie și izbea pe moarte pe toți câți întâmpină paloșul său. „Cel mai

viteaz”! strigă minunându-se de atâta curagiu, atât ai lui, cât și dușmanii.” *Nicolae Bălcescu, Români supt Mihai Voievod Viteazul.*

1. Cu ce calități la descris autorul pe eroul nostru Răzvan Ștefan?
2. Cum era strigat de către oștire?
3. Plecând de la textul dat realizează un portret care să-l înfățișeze pe voievodul Moldovei.

II. Formulează întrebări după modelul Exploziei stelare pentru lecția Ștefan Răzvan – voievodul rom al Moldovei.

Dicționar:

Lecția Barbu Lăutaru.

Vasile Barbu Lăutaru s-a născut la Iași în 1780. Urmaș al unei vechi familii de lăutari, a fost un cântăreț și cobzar moldovean, care s-a bucurat de o faimă devenită legendară.

Barbu Lăutaru a fost staroste al lăutarilor din Moldova aproape 40 de ani, fiind unul dintre acei mari cântăreți de muzică populară care. Prin felul în care a interpretat muzica, a contribuit la formarea și îmbogățirea muzicii populare de tip lăutărești.

Proiect derulat de

Muzica lăutărească la origine a luat naștere prin îmbinarea elementelor de muzică turcească cu muzica populară românească. Barbu Lăutaru moare la Iași, la aproape 80 de ani.

Cobza se aseamănă cu o chitară, fiind în aceeași familie a instrumentelor cu corzi ciupite, alături de mandolină, lăută, ceteră,

Exersăm și învățăm.

Citiți cu atenție textul și răspundeți la întrebări.

La o recepție organizată la vistiernicul Alecu Baș, Franz Listz l-a întâlnit pe faimosul Barbu Lăutaru, al cărui taraf era format dintr-o vioară, un nai și o cobză. Ascultându-l pe Barbu, acest neîntrecut virtuoz popular, Franz Listz a fost atât de impresionat de interpretarea lăutarului încât a exclamat „Ah, cât e de frumos!”, și punând un pumn de galbeni în paharul lui Barbu, a ciocnit paharul pentru bucuria acelei întâlniri și în semn de admirație, Listz a

trecut apoi la pian să-i arate și el ce poate face la acel instrument, cântând o muzică pe care boierii n-o înțelegeau. Dar Barbu Lăutaru a înțeles-o, a înregistrat-o în cap și apoi a reprodus-o la vioară, fără să uite nimic, nici trilurile, nici arpegiile, nici variațiile cu notele repetitive, nici acele adorabile treceri din ton în semiton. Listz a venit la Barbu Lăutaru și l-a sărutat, luându-și rămas bun de la un mare artist popular”.

Sursă: <https://folclor-romanesc.ro/vasile-barbu-lautaru-biografie/>

1. Unde s-a întâlnit Barbu Lăutaru cu Franz Listz?
2. Cu ajutorul internetului realizează o scurtă biografie despre marele compozitor Franz Listz.
3. La ce instrument i-a cântat Listz lui Barbu Lăutaru?
4. De ce l-a impresionat Barbu Lăutaru pe Franz Listz?

Lecția. Romii din Ardeal.

Contrar romilor din Moldova și Țara Românească, începând cu secolul al XV -lea romii din Transilvania s-au bucurat de o anumită libertate, care a fost

garantată prin constituția lui Sigismund din 1424.

Această Constituție făcea referire în special la romii de la orașe, cărora li s-a dat o jurisdicție proprie, având dreptul să fie conduși de un voievod ales dintre ei.

Romii din oraș beneficiau de unele privilegii în schimbul unor mici servicii aduse orașului. Printr-o dispoziție dată de regele Matia Corvin din anul 1487, romii de la marginea orașului Sibiu erau scutiți de plata impozitelor către voievozii lor, cât și către birăul de Sibiu.

Știi că Matia Corvin, regele Ungariei a fost fiul voievodului roman Iancu de Huda.

Exersăm și Învățăm.

1. Descoperiți în careu noțiunile-cheie ale lecției *Romii din Ardean* și realizați enunțuri scurte cu acestea.

M	O	L	D	O	V	A
X	C	V	S	R	S	R
R	O	M	I	A	C	D
B	N	I	B	D	X	E
N	B	O	I	E	E	A
A	T	R	U	A	E	L

Sursă: <https://www.observatorcultural.ro/articol/sasii-despre-romi/>

Alegeți varianta corectă.

1. Regele maghiar carea le-a acodat privilegiile romilor a fost?
a) Mihai Viteazu b) Sigismund c) Klaus Werner Iohannis
2. Romii din Transilvania erau conduși de către un?
a) rege b) domn c) voievod
3. Regele care i-a scutit pe romii din Sibiu de taxe a fost?
a) Matia Corvin b) Ștefan cel Mare c) Vlad Țepeș.

Dicționar.

Proiect derulat de

Lecția. Politici de asimilare inițiate de Maria Tereza și Iosif al II-lea.

Fiica lui Carol al VI-lea, Maria Tereza, urcă pe tronul Imperiului Habsburgic (1740 - 1780), a adus schimbări importante la nivel administrativ, economic, social și cultural prin cooperarea cu oameni capabili. Pentru a-i forța pe romi să se sedentarizeze ca „noi cetățeni” sau „noi fermieri” ea va promulga patru decrete.

Primul decret (1758) îi constrânge pe romi să se fixeze într-un loc. Li se interzice să aibă cai sau căruțe, pentru a se pune capăt „nomadismului”, lor.

În al doilea decret (1761), termenul „zigani”, folosit curent în epocă, pentru a-i desemna pe romi, este înlocuit cu termenii „ujpolgar” (care în maghiară înseamnă „cetățeni noi”).

În al treilea decret (1767), Maria Tereza le retrage jurisdicția voievozilor, în așa fel încât toți romii devin supuși ai jurisdicției locale.

Al patrulea decret, promulgat în 1773, interzice căsătoria între romi, în timp ce căsătoriile mixte sunt încurajate prin subvenții.

Una din cauzele migrării romilor spre Europa a fost răspândirea islamului în India.

Exersăm și Învățăm.

Realizați un calendar al evenimentelor din ultima lecție, copiind tabelul pe caiet și completați spațiile libere respectând cerințele.

Când?	Ce?	Ce prevedea?
1758		
	Al doilea decret	
1767		
	Al patrulea decret	

II. Formați grupuri de câte trei sau patru persoane și analizați dacă măsurile luate de Maria Tereza au fost corecte.

Lista cu copiii romi reînstați la Nagygencs în 1782. Sursă: <https://rm.coe.int/>

Lecția. Iosiv al II lea și dezrobirea romilor din Transilvania.

După moartea Mariei Tereza, tronul Imperiului Habsburgic a fost ocupat de către Iosif al II -lea. Acesta a continuat măsurile de asimilare a mamei sale și îi eliberează din robie pe romii din Bucovina.

Sursă: <https://erdelyikronika.net/>

Astfel, în 1783 a publicat noi directive ce aveau să ducă la asimilarea forțată a romilor. Prin „*De Domiciliatione et Regulatione Zingarorum*” romilor le-a fost impuse restricții suplimentare:

Sursă: https://en.wikipedia.org/wiki/Romani_people

- să renunțe la portul lor și să preia portul sătenilor unde erau obligați să stea. În caz de nerespectare erau grav pedepsiți.

- utilizarea limbii romani era pedepsită cu 24 de lovituri cu nuiaua.

- copiii trebuiau să meargă la școli sub îndrumarea preoților.

În Transilvania, s-a renunțat la robie din anul 1786, la fel ca în toate teritoriile ocupate de Imperiul Austriac.

Exersăm și învățăm.

Citiți cu atenție textul și rezolvați cerințele.

- Romii nu mai sunt autorizați să-și ridice corturile în păduri ; ei trebuie determinați să-și cultive terenurile de lângă orașe , în regiunile cu puține păduri.
- Jurisdicția voievozilor este înlocuită cu cea a judecătorului superior.
- Romii nu sunt autorizați să-și păstreze caii cu scopul de a-i vinde. Robii nu sunt autorizați să posedea cai, decât pentru muncă și cu condiția ca să nu-i vândă în nicio împrejurare.
- 24 de nuiete sunt pedeapsa prevăzută în caz de folosire a „limbii țigănești”.

- Aceeași pedeapsă se aplică celor care mănâncă din cadavrele animalelor.
- Romii nu au voie să se căsătorească între ei.
- „Jurassores” (judecători de district) trebuie să facă lunar un raport referitor la stilul de viață a romilor.
- Numărul muzicanților romi este limitat.
- Copiii romi trebuie, începând de la patru ani, să fie repartizați între orașe vecine și asta cel puțin o dată la doi ani.

(<https://rm.coe.int/imperiul-austro-ungar-fise-de-informare-despre-istoria-romilor/16808b19f2>)

1. Sunt corecte decretul date de Iosif al II -lea. Dacă da, de ce? Dacă nu, de ce?
2. Tu știi care sunt drepturile omului? Dacă nu știi, dă repede o căutare pe google, și află. După ce ești bine informat vezi care dintre directivele date de Iosif al II -lea respectă drepturile omului. Argumentează cât poți tu de bine de ce unele decrete nu respectă normele de drepturi ale omului.

Dicționar.

Lecția. Ion Cămpineanu și dezrobirea robilor.

Nu mulți au fost cei care și-au pus problema proprietății asupra robilor, marea majoritate a marilor proprietari considerau că au un drept legitim asupra romilor.

Sursă: <https://evz.ro/>

O excepție de la acest crezământ a făcut-o Ion Cămpineanu. După moartea fratelui său Constantin, în 1834 devenind proprietarul unei averi considerabile, Ion Cămpineanu a slobozit mai multe sute de robi sub două condiții:

a) cei necăsătoriți să nu se căsătorească cu roabe/robi pentru a nu cădea din nou în robie

b) să se numească în continuare ai Cămpineanului ca să nu cadă pe mâna zapciului.

Sursă: <https://ro.wikipedia.org/>

Gestul lui Cămpineanu nu s-a limitat doar la atât, a ajutat pe mulți robi să se răscumpere de la boieri; aici putem da ca exemplu pe lăutarul Dumitrace Ochialbi căruia i-a dăruit 700 de lei ca să se dezrobească.

Știi că fiul lui Ion
Câmpineanu, Ion I.
Câmpineanu a fost
primul guvernator al
Băncii Naționale a
României.

Exersăm și învățăm.

1. Copiază imaginea de mai jos în caiet apoi completează căsuțele cu numele a cinci meserii practicate de romi în perioada medievală.

R						
F						
B						
U						
L						

1. Se ocupau cu prelucrarea lemnului.
2. Făceau unelte din fier.
3. Se ocupau cu vinderea florilor.
4. Mergeau cu ursul prin sat.
5. Se ocupau cu buna dispoziție la nunți.

II. Citiți cu atenție lecția și răspundeți corect la următoarele întrebări.

1. În ce an a dobândit averea Ion Câmpineanu?
2. Care au fost condițiile pe care le-a impus Câmpineanu pentru eliberarea romilor?
3. Ce lăutar celebru a eliberat din robie Câmpineanu?
4. Au fost normale condițiile impuse de Câmpineanu pentru eliberarea romilor de sub robie?

Sursă: <https://revistavatra.org/2020/03/23>

Dicționar: slobozire -

Proiect derulat de

Lecția. Revoluția de la 1848.

Desființarea robiei a reprezentat și un scop al mișcării revoluționare de la 1848. Programul revoluționar publicat la Cernăuți în 10 august 1848 prevedea la art. IV desființarea robiei prin despăgubire. În Țara Românească, dezrobirea romilor era consemnată la punctul 14 al programului revoluționar. Dezrobirea se făcea tot prin despăgubire.

Sursă: <https://istoriiregasite.wordpress.com/>

Guvernul provizoriu care s-a format la București a eliberat pe robi, declarându-i „liberi prin voința poporului român” și a format o Comisie de emancipare alcătuită din Cezar Boliac, Petrice Poenaru și arhimandritul Iosafat Snagoveanu.

Sursă: <https://www.giz.ro/stiinta/petrache-poenaru-43740/>

Comisia avea două atribuții. Una dintre acestea era aceea de a da proprietarilor de robi care veneau cu acte doveditoare de eliberare adeverințe de despăgubire. Cea de-a doua atribuție era aceea de a oferi robilor bilete de emancipare. Din păcate, odată cu înfrângerea revoluției și romii eliberați au revenit în starea inițială de robi.

Știi că Petrarca Poenaru
a inventat un tip de stilou
sub numele de "Condeiu
portăreț fără sfârșit,
alimentându-se însuși cu
cerneală".

Exersăm și învățăm.

I. Citește cu atenție lecția și răspunde la următoarele întrebări.

1. Programul revoluționar de la Cernăuți a fost publicat în?

a) 10 august 1848 b) 10 septembrie 1848 c) 26 septembrie 1848

2. Dezrobirea romilor s-a realizat prin?

a) îmbogoțire b) despăgubire c) prin forță.

3. Comisia de emancipare a romilor era formată din.....?

4. Care au fost atribuțiile comisiei?

II. Imaginează-ți că faci parte dintre-un guvern revoluționar. Cum ar arăta un program de guvernare întocmit de tine și colegii tăi din guvern.

III. Pentru realizarea acestor cerințe trebuie să vă împărțiți în grupe de câte trei sau patru persoane.

IV. Turul Galeriei

- fiecare grup își afișează produsul, la fel ca într-o galerie de artă (acest aspect explică și denumirea metodei);

- elevii care au rolul de „ghid” se vor plasa în locul unde este expus produsul grupului din care fac parte.

Proiect derulat de

- membrii grupurilor „vizitează”, compară, examinează fiecare produs, adresează întrebări de clarificare ghidului și pot face comentarii, pot compara ideile sau pot propune alte soluții pe care le consemnează în subsolul foii de flip-chart.

Reexaminarea (evaluarea) rezultatelor

- fiecare grup își reexaminează propriile produse, prin comparație cu celelalte și valorificând comentariile „vizitatorilor”.

Dicționar:

- revoluție =

Lecția. Îmbunătățirea situației romilor.

Barbu Știrbei (1849 -1856), a devenit domn al Țării Românești după Revoluția de la 1848, a instituit o serie de legi care au ameliorat situația robilor din Valahia.

Sursă: [https://ro.wikipedia.org/wiki/Barbu %C8%98tirbei](https://ro.wikipedia.org/wiki/Barbu_%C8%98tirbei)

La 22 noiembrie 1850 a interzis ca familiile de romi să fie despărțite prin vânzare sau donație. Au fost interzise și vânzările de romi între particulari.

Sursă: <https://g1b2i3.wordpress.com/>

Proiect derulat de

Statul a instalat dreptul de preemțiune în ceea ce privește vânzarea familiilor de romi particulari în vederea cumpărării

acestora pentru a fi eliberați din robie. În 1851 s-a luat decizia ca statul să-i cumpere și pe robii care erau bătuți de stăpâni.

Aurel Băeș - Țigancă

Exersăm și învățăm.

I. Citiți cu atenție lecția și răspundeți corect la următoarele cerințe.

1. Realizați o axă cronologică a evenimentelor pe care le întâlniți în lecție.

1849

Si-a început domnia Barbu Știrbei

Proiect derulat de

2. Formulați întrebări cu următoarele cuvinte: rob, dezrobie, domn, libertate, eliberare.

3. Copiază tabelul de mai jos în caiet și stabilește care enunțuri sunt adevărate și care sunt false, prin colorarea căsuței corespunzătoare.

A	F	În Transilvania s-a renunțat la robie în 1786
A	F	Voievodul Moldovei Ștefan Răzvan a fost de origine romă
A	F	În 1851 Statul i-a cumpărat pe romii abuzați de stăpân

Salutări din România - 1912

Dicționar -

Proiect derulat de

Lecția. Primele legi ale dezrobirii.

La 22 martie 1843 a fost adoptată în Țara Românească prima lege care i-a scos de sub jugul robiei pe robii domnești.

Sursă: <https://muzeulvirtual.ro/imagini/mihail-sturza/>

La 31 ianuarie 1844 și domnitorul Moldovei, Mihail Sturza i-a eliberat pe romii care aparțineau mănăstirilor și bisericilor. La 14 februarie și robii statului au devenit liberi.

La 11 februarie 1847 domnitorul Gheorghe Bibescu a adoptat legea prin care romii mănăstirești au fost eliberați din robie.

Sursă: <https://www.historia.ro/>

Legea nu a prevăzut nici o despăgubire. Impozitul pe care statul urma să-l colecteze de la persoanele libere urma să fie folosiți la răscumpărarea robilor boierești.

Proiect realizat de Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară „Împreună”, cu sprijinul financiar al Mecanismului Financiar al SEE 2014 – 2021. Conținutul paginii nu reflectă opinia oficială a Operatorului de Program, a Punctului Național de Contact sau a Oficiului Mecanismului Financiar Informațiile și opiniile exprimate reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorului/autorilor.”

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.